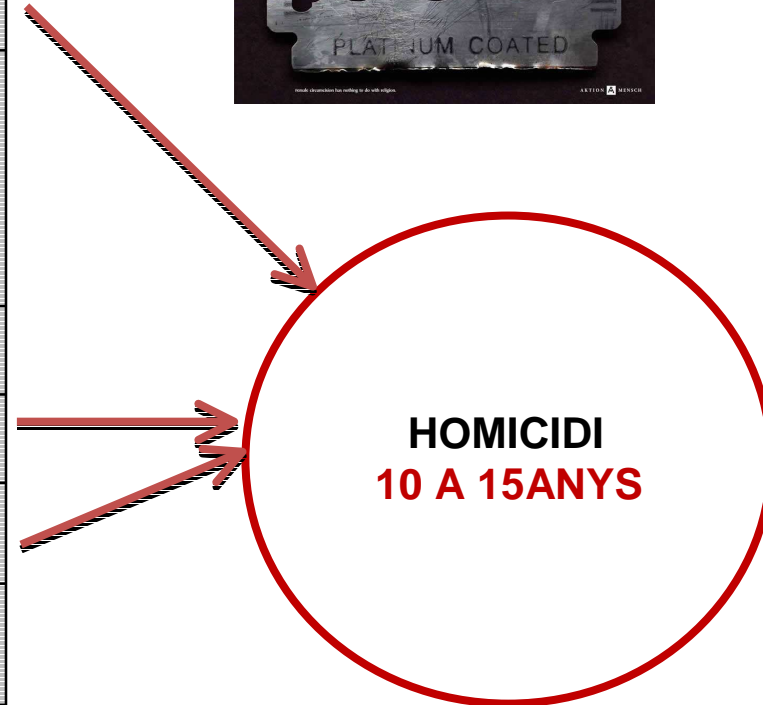

Codi Penal modificat L05/10 22 juny

ARTICLE	DELICTE	PENES
149.2	Mutilació genital femenina	Presó de 6 a 12 anys
182.1	Amb engany (sense violència) >13 anys<16 anys * Sense accés carnal o introducció objectes corporals * Amb accés carnal	Multa de 12 a 24 mesos
183	Abús sexual < 13 anys	Presó de 2 a 6 anys
	Amb violència o intimidació	Presó de 5 a 10 anys
	Amb violència intimidació i accés carnal o introducció objectes o membres corporals	Presó de 8 a 12 anys
183	A través Internet telèfon o altres tecnologies es posi amb contacte amb <13 i li proposi concertar una trobada	Presó de 1 a 3 anys
184.3	Assetjament sexual	Multa o presó fins un any
185	Exhibicionisme davant de menors o incapaços	Presó de 6 mesos a 1 any
186	Vengui, difongui o exhibeixi material pornogràfic entre menors d'edat	Multa de 12 a 24 mesos
187	Prostitució i corrupció de menors	Presó 1 a 5 anys

Document no oficial ni corporatiu. Elaboració pròpia (5889-13918/2012)

Obligació de denunciar

Llei Orgànica 1/1996 de Protecció Jurídica del menor

•Article 13: Obligacions dels ciutadans i deure de reserva. *Tota persona o autoritat, i especialment els que per la seva professió o càrrec detectin una situació de risc o possible desemparament d'un menor, ho comunicaran a l'autoritat o els seus agents més propers, sense perjudici de prestar-li l'auxili immediat que necessiti.*

Llei Enjudiciament Criminal

•Article 259: *Aquell que presenciï la perpetració de qualsevol delictes públic està obligat a posar-ho immediatament en coneixement ...*

•Article 262: *Els que per raó del seu càrrec, professió, ofici tinguessin notícia d'algun delictes públic, estaran obligats a denunciar-ho immediatament al Ministeri Fiscal, al tribunal competent, al Jutge d'instrucció i , en el seu defecte, al municipal o al funcionari de policia més proper del lloc, si es tractés d'un delictes flagrant.*

Obligació de denunciar

Llei 14/2010 dels Drets i Oportunitats de la Infància i Adolescència (LDOIA)

ARTICLE 100

- Els ciutadans que tenen coneixement de la situació de risc o desemparament en que es troba un IA **tenen el deure de comunicar-ho als serveis socials bàsics, especialitzats o del departament competent en matèria de protecció** dels IA, el més aviat possible, perquè en tinguin coneixement.

- **Tots els professionals**, especialment els professionals de la salut, dels serveis socials i de l'educació, **han d'intervenir obligatòriament quan tinguin coneixement de la situació de risc o de desemparament** en que es troba un IA, d'acord amb els protocols específics i en col·laboració i coordinació amb l'òrgan de la Generalitat competent en matèria de protecció dels IA. **Aquesta obligació inclou la de facilitar la informació i la documentació que calgui per a valorar la situació** de l'infant i adolescent.

Les obligacions a que fa referència aquest article s'entenen sens perjudici del deure de comunicació o denúncia de fets als cossos i les forces de seguretat, al Ministeri Fiscal o a la autoritat judicial.

Obligació de denunciar

Codi Penal

- Article 450: *El qui (...) no impedeixi la comissió d'un delictes que afecti a les persones en la seva vida, integritat o salut, **llibertat o llibertat sexual**, ha de ser castigat amb la pena de presó de 6 mesos a 2 anys ...*

*La missió principal del mestre o professor **no és** provar l'existència i l'evidència del maltractament*

RESPONSABILITAT PENAL DELS MENORS

<14

- Inimputable
- →FMR → DGAIA
- (Protecció de menors)

>14 <18

- LO 5/2000
- Responsabilitat penal del menor
- RD 1774/04. Reglament

>18

- Codi Penal

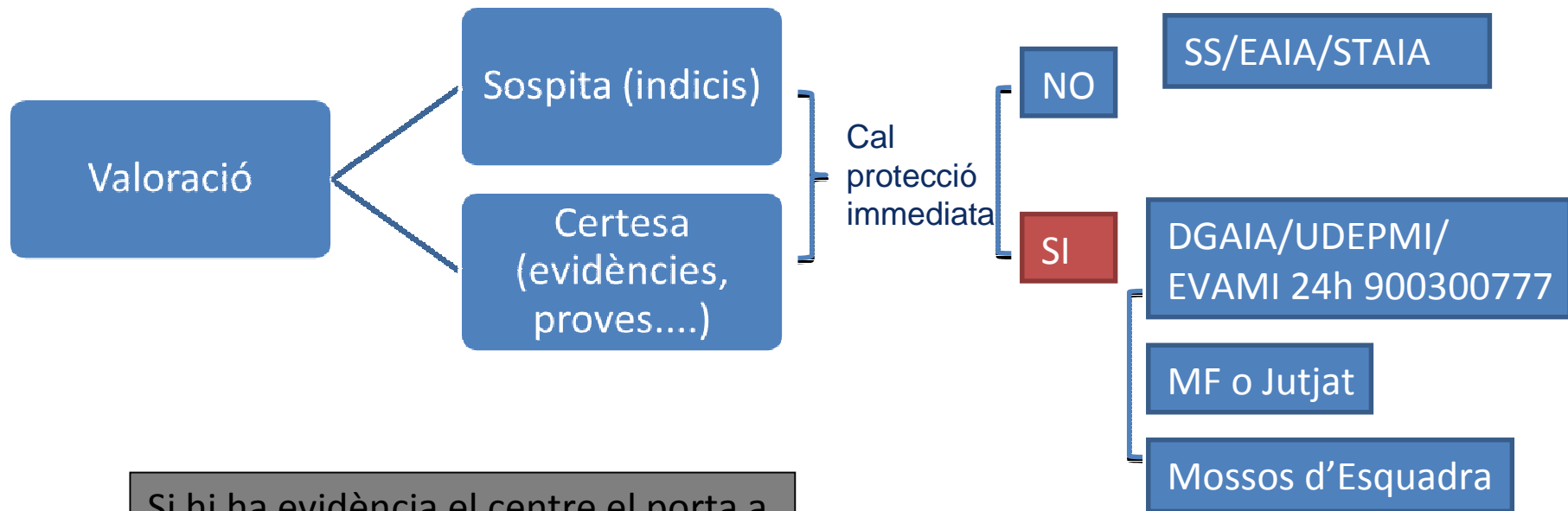
Protocol Benestar Social i Família i Ensenyament per situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu (Juny 2012)

Decret 279/06 *“L'alumnat té dret a que els centres educatius guardin reserva sobre tota la informació de que disposin (...) sens perjudici de l'obligació de comunicar a l'autoritat competent totes aquelles circumstàncies que puguin implicar maltractaments per l'alumnat”*

Tipus maltractament:

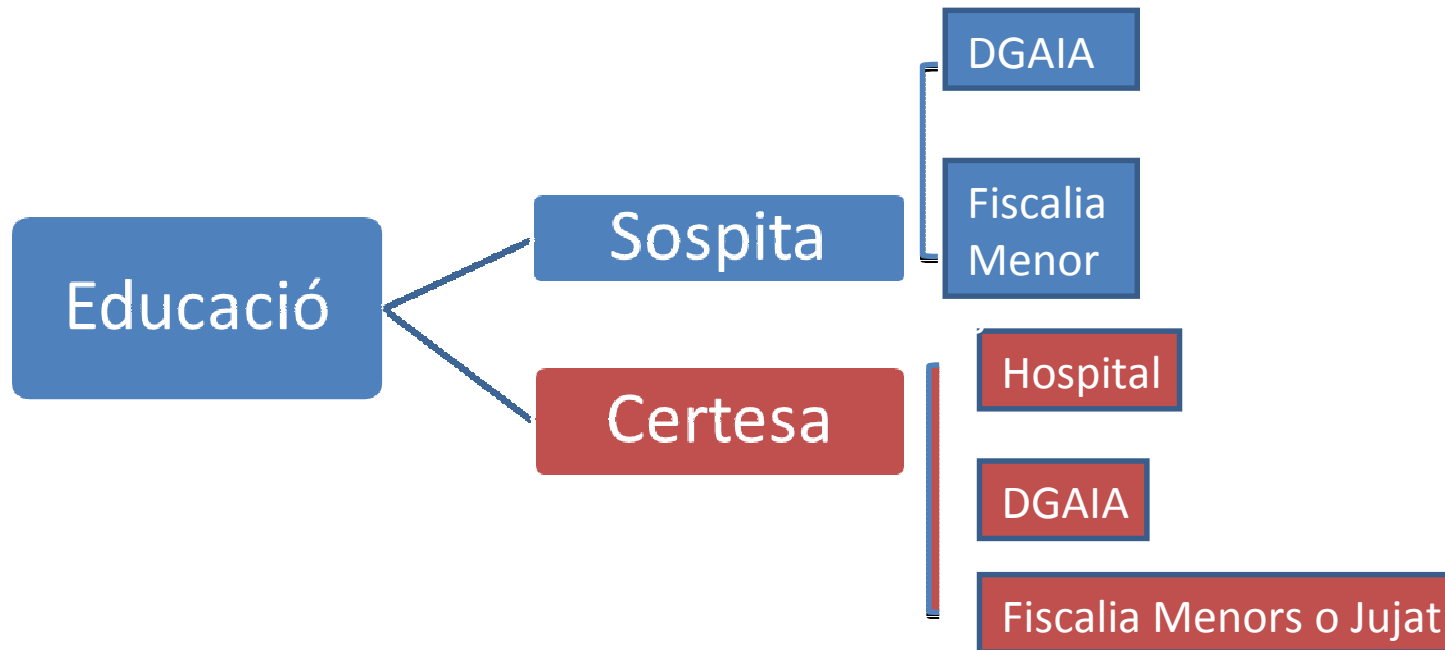
- Violència física o psíquica
- Violència sexual i/o
- Privació de drets de benestar de l'infant i adolescent

Protocol Benestar Social i Família i Ensenyament per situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu (Juny 2012)

Si hi ha evidència el centre el porta a l'hospital → <72h metge forense.
Protocol abusos 2006

Protocol Abusos sexuals i maltractaments greus a menors (2006)

Prevenció

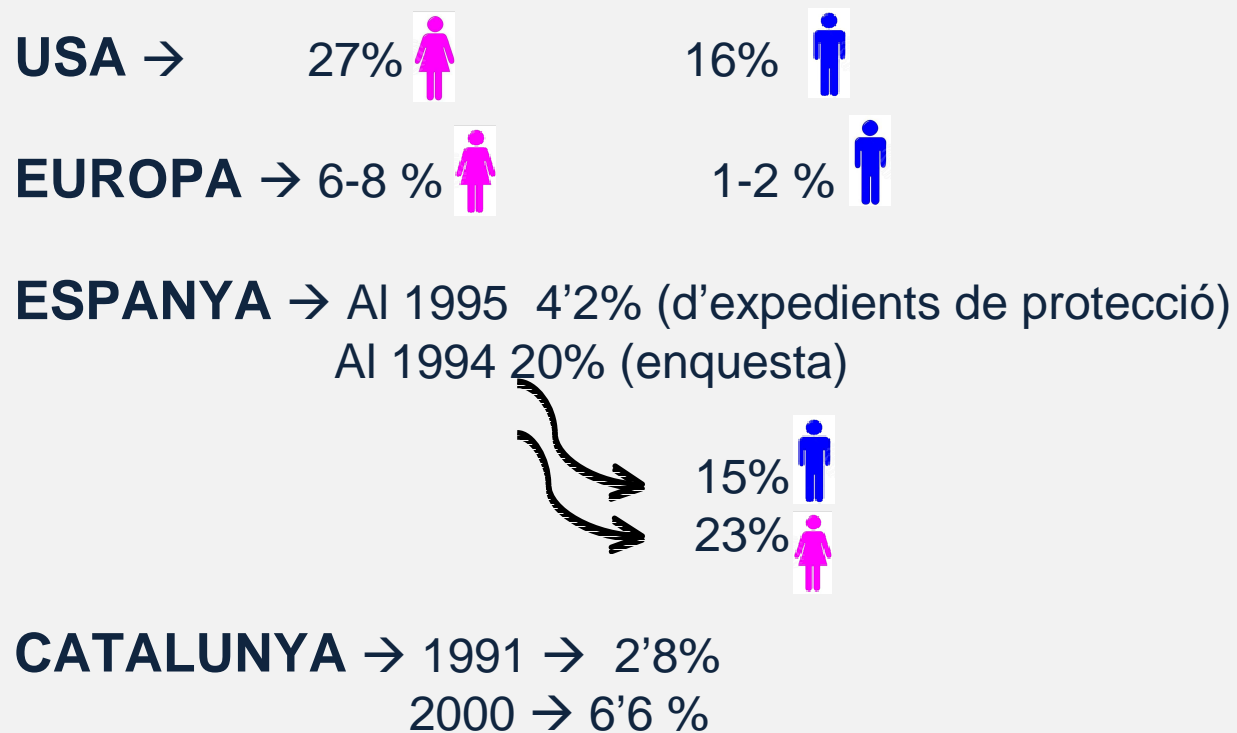
Reacció

Prevalència de l'abús sexual

Molta xifra oculta i sistemes diferents de recollida de dades

A Espanya primers estudis dècada dels 90'

uno de
cada cinco

Perfil agressor – altres estudis

87% homes amb diferents perfils

Només el 25-33% d'homes a presó per abús sexual és pedòfil

Les causes són per motius transitoris (estrès, oportunitat, crisis vitals, alcohol...)

Un 20% són adolescents

Un 80% són coneguts (40% familiars. 40% coneguts)

Un 20% són desconeguts

Llei 14/2010 dels Drets i Oportunitats de la Infància i Adolescència (LDOIA)

ARTICLE 8: Protecció contra els maltractaments

Qualsevol infant o adolescent ha de ser protegit de qualsevol forma de maltractament, que inclou el maltractament físic, psicològic, la negligència, el tracte indigne (...)

ARTICLE 24:

Les administracions implicades han de col·laborar i actuar coordinadament especialment en matèria de protecció dels infants i adolescents.

PROTECCIÓ DE MENORS

Protocol coordinació PGME-DGAIA de 18 juny de 2010

*Es funció de la Secretaria d'Infància i Adolescència, per mitjà de la **DGAIA la protecció** dels infants i adolescents en situació de risc.*

*La protecció dels infants i adolescents en situació de risc i desemparament **comporta** en molts casos la **intervenció conjunta i coordinada** dels serveis públics de protecció de menors i de seguretat pública i de policia.*

*Entre les **situacions que requereixen** una **intervenció conjunta** i coordinada es troben les que són objecte aquest protocol concretament; **detecció de situacions de risc** i desemparament (...)*

PROTECCIÓ DE MENORS

Llei 14/2010 dels Drets i Oportunitats de la Infància i Adolescència (LDOIA)

ARTICLE 100

*Els ciutadans que tenen coneixement de la situació de risc o desemparament en que es troba un IA **tenen el deure de comunicar-ho als serveis socials bàsics, especialitzats o del departament competent en matèria de protecció** dels IA, el més aviat possible, perquè en tinguin coneixement.*

***Tots els professionals**, especialment els professionals de la salut, dels serveis socials i de l'educació, **han d'intervenir obligatòriament quan tinguin coneixement de la situació de risc o de desemparament** en que es troba un IA, d'acord amb els protocols específics i en col·laboració i coordinació amb l'òrgan de la Generalitat competent en matèria de protecció dels IA. **Aquesta obligació inclou la de facilitar la informació i la documentació que calgui per a valorar la situació** de l'infant i adolescent.*

Les obligacions a que fa referència aquest article s'entenen sens perjudici del deure de comunicació o denúncia de fets als cossos i les forces de seguretat, al Ministeri Fiscal o a la autoritat judicial.

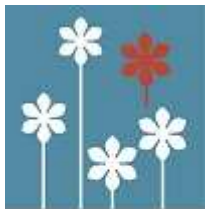
LEGISLACIÓ EUROPEA

- **CONVENI LANZAROTE:** Conveni del Consell d'Europa per la protecció dels nens contra l'exploració i l'abús sexual. 1 Juliol 2010
- Primer instrument internacional en que abús sexual als nens es contempla com a un delicta independentment de qui sigui l'autor o el lloc
- Es subratlla la importància de la recopilació de dades i de l'educació sexual i insta a que es creïn serveis on les nenes puguin notificar els abusos
- S'estipula que els procediments judicials han d'estar orientats als nens i que tinguin en compte el trauma i la necessitat de protegir la seguretat, privacitat, identitat i imatge de les víctimes
- Es reconeix el paper fonamental dels professionals

[DOCUMENTACIÓ\LEGISLACIÓ EUROPEA\Convenio Lanzarote_Documento informativo.pdf](#)

CAMPANYA EUROPEA

'U DE CADA CINC'

uno de
cada cinco

- Campanya per frenar violència sexual envers nens, nenes i adolescents iniciada pel Consell d'Europa el 29 de novembre 2010
- El títol de la campanya fa referència a que un de cada cinc nens en Europa és víctima d'alguna forma de violència sexual.
- Document anàlisi aquesta dada estadística [DOCUMENTACIO\UNO DE CADA CINCO\Se trata relamente de 1 de cada 5 niños.pdf](#)
- Pretén aconseguir que tots els sectors relacionats directa o indirectament amb l'atenció a nens, nenes i adolescents s'involucrin en la prevenció de l'abús sexual
- Vol promoure la firma, ratificació i aplicació del Conveni del Consell d'Europa

**Estudi CEJFE
característiques
menors implicats
denuncies abús
sexual**

Estudi **100** casos valorats a l'Equip Assessorament Tècnic Penal de Barcelona (EATP) de setembre 2008 a setembre 2009.

Causes en les que fos competent un jutjat de Barcelona (ciutat o comarques)

Casos de sospita d'abusos, no casos confirmats, perquè la intervenció de EATP és prèvia a la sentència.

Estudi CEJFE

Alguns dels objectius de l'estudi:

- Conèixer les característiques psicològiques, sociodemogràfiques i judicials d'aquests menors.
- Comparar amb altres estudis d'àmbit nacional e internacional.
- Creuament de variables analitzades per cercar relacions significatives.
- Conèixer factors de risc.

Estudi CEJFE

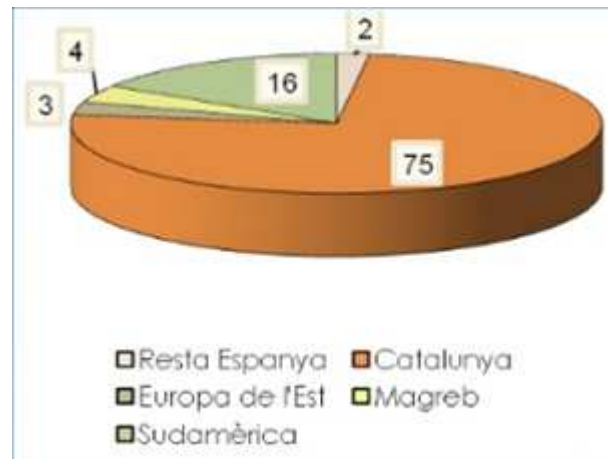
Variables analitzades:

- Variables familiars i socials (tipus família, antecedents familiars, estil educatiu parental...)
- Variables personals (personalitat, psicopatologia prèvia, problemes salut, problemàtica conductual...)
- Variables judicials (tipus de demanda, entrevistes prèvies sobre els fets, existència o no de relat d'abús, altres informes...)
- Variables familiars i socials (actitud família, mesures de protecció...)
- Variables personals (afectació física i psicològica, afectació entorn familiar, tractaments psicològics, actituds vers l'agressor...)

Estudi CEJFE

Característiques de la mostra:

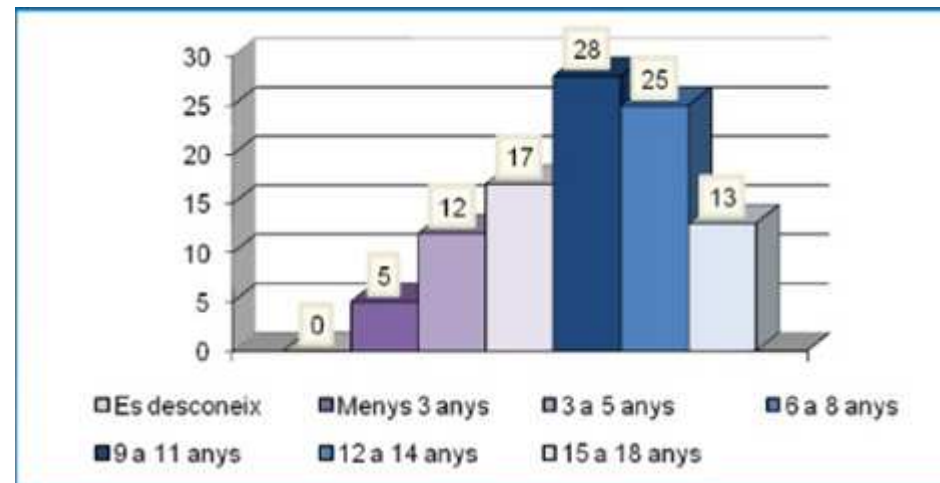
Procedència: Les $\frac{3}{4}$ parts són menors nascuts a Catalunya, comptant un **23%** d'estrangers, fonamentalment sud-americans

Estudi CEJFE

Característiques de la mostra:

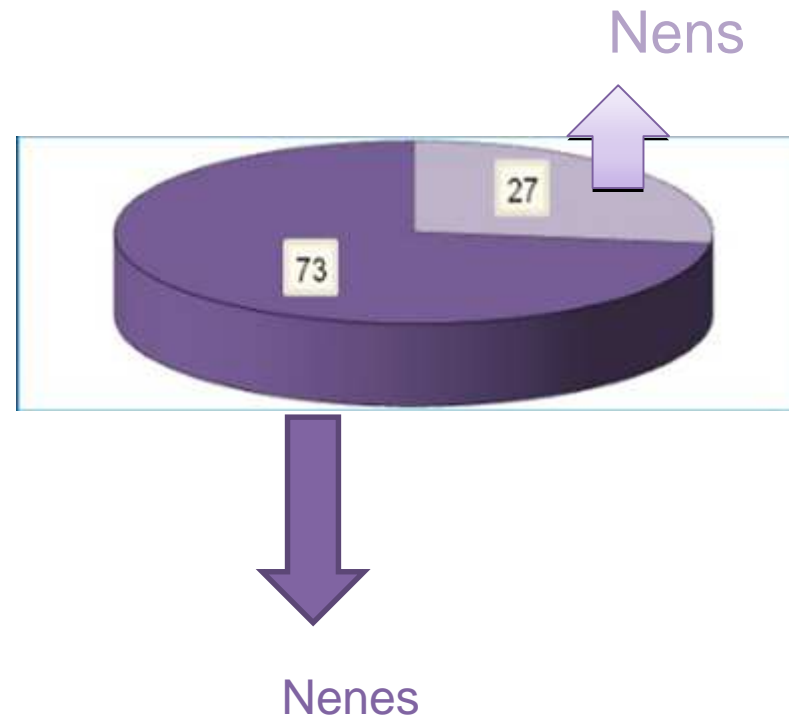
Edat: La majoria de la mostra té entre 9-11 anys (**28%**) i entre 12 i 14 anys (**25%**)

Estudi CEJFE
Investigació
EATP -
Barcelona

Característiques de la mostra:

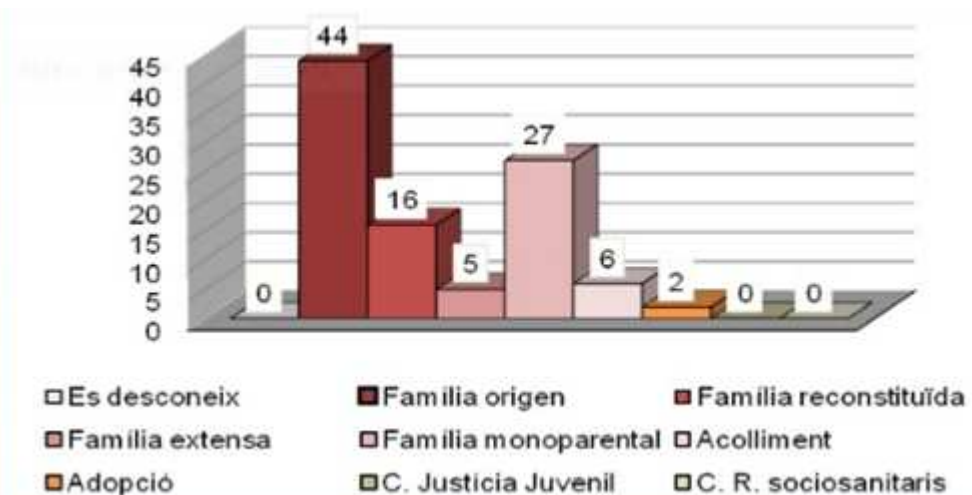
Sexe: $\frac{3}{4}$ parts de la mostra són nenes

Estudi CEJFE

Característiques de la mostra:

Antecedents familiars: Quasi la meitat de les famílies (44%) tenen un perfil tradicional (pare i mare biològics en convivència conjunta), un seguit de 27% de famílies monoparentals i un 16% de famílies reconstituïdes

Estudi CEJFE

Característiques de la mostra: Antecedents familiars:

-En el **38 %** dels casos existia una dinàmica relacional conflictiva entre els cuidadors

-S'ha donat intervenció de serveis socials sobre el nucli de convivència en el **30%** dels casos (previ a la denúncia)

Estudi CEJFE

Característiques de la mostra:

Antecedents familiars:

- En un **70%** de la mostra s'ha valorat el estil educatiu dels progenitors com adequat
- S'ha donat intervenció de serveis socials sobre el nucli de convivència en el **30%** dels casos (previ a la denúncia)

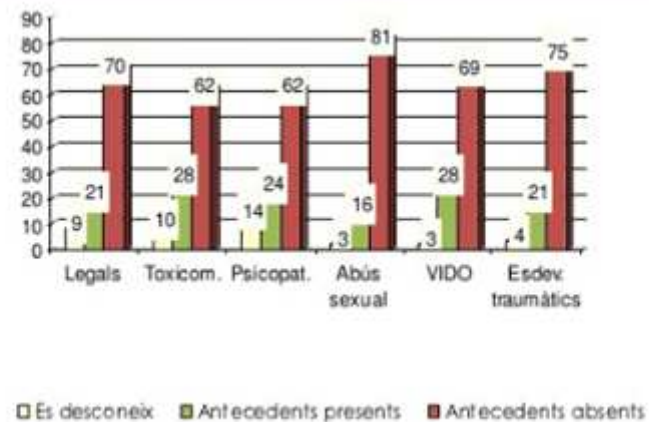

Estudi CEJFE

Característiques de la mostra:

Antecedents familiars:

- Aproximadament en 1/4 de la mostra apareixen antecedents familiars (bàsicament per violència domèstica, consum de tòxics i psicopatologia)
- L'antecedent menys freqüent és el de l'abús sexual (16%)

Estudi CEJFE

Característiques de la mostra: Trets personalitat dels nens i nenes

-Predominen conformisme,
submissió i introversió (**30-40%**)

-En un **95%** de la mostra es va
descartar la tendència a la
fabulació

Estudi CEJFE

Característiques de la mostra: Trets personalitat dels nens i nenes

-No es constaten diferències significatives per sexe a excepció de:

- Inhibició més freqüent en noies
- Histrionisme i autopunició és més característic de nenes
- Els nens es mostren més rudes

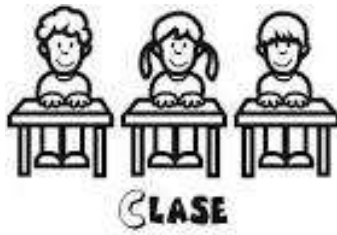

Estudi CEJFE

Característiques de la mostra: Trets personalitat dels nens i nenes

Abans de la denúncia les psicopatologies més freqüents són:

- Trastorn **aprenentatge** (7 casos)
- Trastorn psicòtic i d'eliminació (6 casos)
- Trastorn per **dèficit atenció hiperactivitat** (5 casos)
- No s'ha trobat cap cas amb trastorn depressiu

Estudi CEJFE

Característiques de la mostra: Trets personalitat dels nens i nenes

